



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Instrumente Structurale
2007 - 2013




Egalitatea de șanse și nediscriminarea Îndrumar

Regio
PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

www.inforegio.ro



Conținutul acestei publicații are rol strict informativ.
Pentru elaborarea cererilor de finanțare vă rugăm să consultați Ghidurile solicitantului
disponibile pe Internet la www.inforegio.ro.

Cuprins

Cuvânt înainte.....	4
Ce rol joacă egalitatea de șanse și nediscriminarea în dezvoltarea economică regională.....	5
Cum pot integra egalitatea de șanse în proiectul meu?	7
Ciclul de viață al unui proiect.....	7
Elaborarea proiectului.....	7
Implementarea proiectului.....	8
Evaluarea proiectului.....	13
Resurse privind temele orizontale.....	13
Lista indicatorilor privind egalitatea de șanse și nediscriminarea.....	16





CUVÂNT ÎNAINTE

Conform art. 16 din Regulamentul Consiliului Europei nr. 1083/11.07.2006 privind prevederile generale pentru Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune, „Statele membre și Comisia asigură promovarea egalității între bărbați și femei și integrarea principiului de egalitate de șanse în domeniul respectiv în fiecare dintre diferitele etape ale aplicării fondurilor. Statele membre și Comisia iau măsurile adecvate pentru prevenirea oricărei discriminări bazate pe sex, rasă sau origine etnică, religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală, în timpul diferitelor etape ale aplicării fondurilor și în special în ceea ce privește accesul la fonduri. În special, accesibilitatea persoanelor cu handicap este unul dintre criteriile care trebuie respectate la definirea operațiunilor cofinanțate din fonduri și de care trebuie să se țină seama în fiecare dintre diferitele etape ale aplicării”.

Promovarea egalității de șanse va contribui la coeziunea socială, atât la nivelul regiunilor de dezvoltare, cât și la nivel național. Dezvoltarea unei culturi a oportunităților egale presupune implicarea directă a tuturor actorilor sociali din sectorul public și privat, inclusiv societatea civilă. Protecția socială și incluziunea socială pot fi promovate prin acțiuni de combatere a discriminării, promovarea egalității de șanse și integrarea în societate a grupurilor vulnerabile care se confruntă cu riscul de marginalizare socială.

Această broșură este un instrument de lucru și, în același timp, un îndrumar pentru potențialii solicitanți de finanțare, Autoritatea de Management

și Organismele Intermediare, atât în timpul pregătirii, implementării, monitorizării, cât și evaluării proiectelor finanțate în cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013.

Broșura își propune:

- Să prezinte importanța politicii privind egalitatea de șanse și nediscriminarea în contextul obiectivelor Programului Operațional Regional 2007-2013;
- Să ofere date relevante despre grupurile vulnerabile de potențiali beneficiari din perspectiva egalității de șanse și nediscriminării;
- Să ofere sugestii utile care pot contribui la adoptarea de măsuri practice privind egalitatea de șanse pentru grupurile vulnerabile în cadrul proiectelor finanțate în cadrul POR;
- Să vină în întâmpinarea dificultăților cu care se confruntă diferite categorii de persoane și, de asemenea, să permită monitorizarea și evaluarea adoptării diferitelor măsuri pe tot parcursul proiectului.
- Să orienteze beneficiarii către organizații și instituții specializate care îi pot ajuta să identifice soluții prin care să asigure egalitatea de șanse și nediscriminarea în proiectele propuse.

Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional, pe baza indicatorilor privind principalele grupuri dezavantajate și în conformitate cu Strategia națională în domeniul egalității de șanse între femei și bărbați, a Strategiei naționale pentru protecția, integrarea și incluziunea socială a persoanelor cu handicap în perioada 2006-2013, a Strategiei Guvernului României pentru îmbunătățirea situației romilor și a altor documente strategice privind grupurile vulnerabile din România, își propune să:

- asigure participarea echilibrată a reprezentanților grupurilor marginalizate sau cu potențial crescut de marginalizare pe piața muncii
- asigure egalitatea de șanse în educație și formare profesională a acestor grupuri
- încurajeze antreprenoriatul în rândul membrilor acestor grupuri
- faciliteze reconcilierea vieții profesionale cu viața de familie
- asigure participarea echilibrată a femeilor și bărbaților, a persoanelor cu dizabilități, a persoanelor din grupuri etnice, etc. în procesul decizional.

CE ROL JOACĂ EGALITATEA DE ȘANSE ȘI NEDISCRIMINAREA ÎN DEZVOLTAREA ECONOMICĂ REGIONALĂ?

Conform art.2, alin.1 din Ordonanța Guvernului nr.137/31.08.2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare - prin **discriminare** se înțelege „orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții

de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

Tipuri de discriminare:

Prin discriminare directă se înțelege situația în care o persoană este tratată mai puțin favorabil, pe criteriul de gen, rasă, naționalitate, categorie socială, handicap, boala cronică, etc, decât este, a fost sau ar fi tratată altă persoană într-o situație comparabilă.

Prin discriminare indirectă se înțelege situația în care o dispoziție, un criteriu sau o practică, aparent neutră, ar dezavantaja în special persoane aparținând unui grup defavorizat în raport cu persoanele majoritare, cu excepția cazului în care aceasta dispoziție, acest criteriu sau această practică este justificată obiectiv de un scop legitim, iar mijloacele de atingere a acestui scop sunt corespunzătoare și necesare.

Conform art. 1, alin. 2 din Legea nr. 202/19.04.2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, Republicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 150 din 01.03.2007 - **prin egalitate de șanse și de tratament între femei și bărbați** se înțelege „luarea în considerare a capacităților, nevoilor și aspirațiilor diferite ale persoanelor de sex masculin și, respectiv, feminin și tratamentul egal al acestora” .

Conform art. 2, punctul b) și c) din Ordonanța de Urgență nr. 67/27.06.2007, prin principiul egalității de tratament se înțelege „lipsa oricărui tratament discriminatoriu, direct sau indirect, pe criteriul de sex, în special prin referirea la starea civilă sau familială”. Prin tratament discriminatoriu se înțelege „orice excludere, restricție ori diferență de tratament, direct sau indirect, între femei și bărbați”.

Egalitatea de șanse a evoluat în ultima perioadă devenind un concept mai larg care se referă nu doar la femei și bărbați, dar și la relația cu alte grupuri dezavantajate dintr-o societate.





În timp ce egalitatea de șanse și de tratament semnifică nivelul egal de vizibilitate, autonomie, responsabilitate și participare a majorității și a minorității dezavantajate la și în toate sferele vieții publice, discriminarea reprezintă tratamentul diferențiat aplicat unei persoane în virtutea apartenenței, reale sau presupuse a acesteia la un anumit grup social.

Astfel, se poate vorbi de discriminare, atunci când o persoană este tratată „mai puțin favorabil” decât o altă persoană în aceeași situație.

Exemple:

- Acordarea unui salariu mai mic unei persoane de sex feminin față de o persoană de sex masculin, deși desfășoară același tip de activitate și în aceleași condiții, încălcându-se principiul „la muncă egală salariu egal”;
- Refuzul de a angaja o persoană de sex feminin pe motiv că este însărcinată sau are în îngrijire un copil;
- Imposibilitatea unei persoane în scaun cu rotile de a intra într-un imobil, deoarece nu sunt realizate amenajări corespunzătoare pentru accesul persoanelor cu handicap (de exemplu: scări prevăzute cu elemente de siguranță, rampe, uși, care să permită manevrarea fotoliului rulant, cu mânere care se apucă ușor și care sunt amplasate la o înălțime accesibilă, dispozitive și echipamente de deplasare);
- Interdicția, aplicată persoanelor de etnie romă, de a ocupa un loc de muncă sau de a intra în anumite spații publice: școli, spitale, biserici, etc. În cadrul evaluării tehnice și financiare, solicitantul de finanțare va fi evaluat de către evaluatorul expert tematic în ceea ce privește respectarea acestui principiu, fiind punctat corespunzător dacă are o politică a nediscriminării pe care o implementează în cadrul acestui proiect, introducând mecanisme de asigurare a egalității de șanse și în cadrul contractelor de achiziții de bunuri/ servicii. De asemenea, proiectul va fi punctat dacă beneficiarul identifică potențialele aspecte legate de discriminare în contextul proiectului, implementează mecanisme de rezolvare a lor, prevede crearea

de facilități / adaptarea structurii pentru accesul persoanelor cu dizabilități” (Grila de evaluare tehnică și financiară, Axa 3 - „Îmbunătățirea infrastructurii sociale”, domeniul major de intervenție 3.2 - „Reabilitarea /modernizarea/ dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale”).

În toate axele prioritare ale POR pot fi identificate aspecte referitoare la principiul egalității de șanse:

Axa prioritară 1 are ca scop creșterea calității vieții și crearea de noi locuri de muncă prin reabilitarea infrastructurii urbane, îmbunătățirea serviciilor urbane, inclusiv a serviciilor sociale, precum și prin dezvoltarea structurilor de sprijinire a afacerilor și a antreprenoriatului.

Axa prioritară 2 are ca scop reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri județene, străzi urbane - inclusiv construcția/reabilitarea șoselelor de centură (cu statut de drum județean) și astfel contribuie la creșterea fluxurilor de capital, a mobilității forței de muncă, la crearea de noi oportunități de locuri de muncă, inclusiv în zonele rurale.

Axa prioritară 3 are ca scop asigurarea unui acces egal al cetățenilor la serviciile medicale și sociale și îmbunătățirea calității acestor servicii. Creșterea participării la procesul educațional, contribuie la un nivel crescut al competențelor profesionale în relație cu piața muncii de la nivel local și de asemenea, contribuie la reducerea șomajului în rândul tinerilor.

Axa prioritară 4 are ca scop înființarea și dezvoltarea structurilor de afaceri de importanță regională și locală, reabilitarea siturilor industriale și sprijinirea inițiativelor antreprenoriale regionale și locale, pentru a facilita crearea de noi locuri de muncă și creșterea economică durabilă.

Axa prioritară 5 vizează în principal valorificarea și promovarea durabilă a patrimoniului cultural și a resurselor naturale cu potențial turistic, precum și îmbunătățirea calității infrastructurii turistice de cazare și agrement, în vederea creșterii atractivității regiunilor, dezvoltării economiilor locale și creării de noi locuri de muncă.

CUM POT INTEGRA EGALITATEA DE ȘANSE ÎN PROIECTUL MEU?

Atunci când elaborați și implementați proiectul de infrastructură, țineți cont de diferitele nevoi ale grupurilor de persoane care beneficiază de infrastructura creată/ modernizată/ reabilitată/ echipată. Vor exista dificultăți pentru femei/ bărbați, persoane în vârstă, persoane aparținând unei minorități etnice, persoane cu dizabilități sau copii, angajați sau antreprenori atunci când aceștia vor folosi clădirea/ drumul/ serviciile/ echipamentele?

Nu toate sugestiile propuse prin intermediul acestei broșuri sunt relevante pentru fiecare tip de proiect, dar oferă solicitanților posibilitatea să aleagă acele activități care sunt relevante pentru proiectul lor, pentru grupurile lor țintă și pentru modalitatea de lucru cu partenerii și pot conduce la o abordare incluzivă adaptată fiecărui proiect în parte.

CICLUL DE VIAȚĂ AL UNUI PROIECT

ELABORAREA PROIECTULUI

Analiza nevoilor și stabilirea situației de referință

- Luați în considerare nevoile specifice ale tipurilor de beneficiari care vor utiliza infrastructura reabilitată/ modernizată/ dezvoltată/ echipată (femei/bărbați, persoane de etnie rromă, persoane cu dizabilități, etc.)
- Decideți ce fel de informații trebuie colectate cu privire la grupurile țintă și alegeți o gamă cât mai variată de surse de informare - studii/ date statistice despre piața muncii la nivel local/ regional/ național pentru a evalua posibilul impact pe care îl va avea proiectul asupra grupurilor țintă - amplifică, menține sau reduce inegalitățile?

- Consultați ONG-urile și grupurile relevante pentru a prioritiza nevoile grupului țintă.

Stabilirea obiectivelor

- Stabiliți dacă obiectivele referitoare la egalitatea de șanse și nediscriminarea, pe care vi le propuneți sunt SMART:
 - o Specifice
 - o Măsurabile
 - o Realizabile
 - o Realiste
 - o Delimitate în timp

Reglementări și legislație

- Asigurați-vă că activitățile incluse în proiect sunt în conformitate cu reglementările și legislația în vigoare în ceea ce privește egalitatea de șanse și nediscriminarea.





Pregătirea propunerii de proiect și a planului de implementare

- Gândiți-vă la impactul probabil pe care îl va avea proiectul de infrastructură asupra diferitelor grupuri de persoane
- Luați în considerare aspectele care conduc la minimizarea impactului negativ sau excludiunea neintenționată
- Asigurați-vă că în ROI / ROF sunt prevăzute mecanisme privind evitarea discriminării, în ceea ce privește angajarea, promovarea sau stimularea personalului
- Asigurați-vă că în cadrul fișelor de post sunt menționate atribuții nediscriminatorii
- Consultați-vă cu reprezentanți ai grupurilor defavorizate, precum și cu specialiști în domeniu dacă proiectul ajută la eliminarea discriminării și/sau la promovarea egalității de șanse

IMPLEMENTAREA PROIECTULUI

Parteneriatele

- Implicați organizații active care reprezintă grupurile țintă
- Luați în considerare circumstanțele personale și nevoile specifice ale diferitelor grupuri de persoane care vor utiliza infrastructura modernizată/reabilitată/creată

Procedura de achiziții

- Asigurați-vă că se va respecta principiul nediscriminării și tratamentului egal în cadrul procedurii de atribuire a contractului de achiziție publică
- Solicitantul încurajează egalitatea de șanse și este responsabil de evitarea discriminării

Lista orientativă de verificare pentru selecția furnizorilor

- A fost egalitatea de șanse integrată în procesul de contractare a furnizorilor?
- Ați specificat cerințele legate de egalitatea de șanse în cadrul documentației de atribuire?
- Ați evaluat politicile și procedurile privind egalitatea de șanse pentru cei care licitează pentru contracte și i-ați exclus pe cei care nu au întrunit standardele minime?
- Ați solicitat furnizorilor să se conformeze cu standardele minimale privind egalitatea de șanse și nediscriminarea?
- Verificați dacă furnizorii selectați respectă standardele minime privind egalitatea de șanse și nediscriminarea?

Cum să deveniți Angajator care oferă șanse egale

Toate organizațiile trebuie să respecte legislația anti-discriminare în contextul recunoașterii faptului că angajații sunt cea mai importantă resursă a unei organizații. Organizația care recunoaște importanța respectării acestui principiu și dezvoltă o abordare unitară în politicile și practicile de management și resurse umane va avea de câștigat în relația cu angajații, clienții și comunitatea. Asigurați-vă că anunțul de angajare va fi dat în mai multe publicații locale (pentru a încuraja angajarea forței de muncă locale) și nu conține elemente care să încalce principiul egalității de șanse și nediscriminării. Promovarea principiului egalității de șanse în practicile de angajare, selecție și menținere a angajaților poate avea rezultate pozitive prin diminuarea fluctuațiilor de personal, care determină economii privind costurile de recrutare și instruire.

Aspecte legate de egalitatea de șanse și nediscriminarea pentru proiectele care implică reabilitarea, modernizarea drumurilor și rețelelor de străzi, sistemelor de transport și trafic

Aspecte	Sugestii pentru integrarea aspectelor legate de egalitatea de șanse și nediscriminarea în proiectele care implică reabilitarea, modernizarea drumurilor și rețelelor de străzi, sistemelor de transport și trafic	Axa Prioritară
Este accesul la transportul public, la rețeaua de străzi, la drumurile reabilitate / modernizate, adecvat pentru pietoni?	<ul style="list-style-type: none"> • Ați prevăzut spații pentru trotuare/ rampe/ scări și treceri de pietoni • Ați prevăzut sisteme de semnalizare sonoră și vizuală pentru persoanele cu handicap la intersecțiile cu trafic intens/trecerile de pietoni/drumurile publice, inclusiv marcarea trecerilor de pietoni prin pavaj tactil • Ați adaptat stațiile mijloacelor de transport în comun conform prevederilor legale, inclusiv marcarea prin pavaj tactil a spațiilor de acces spre ușa de la intrare în mijlocul de transport; montarea panourilor de afișaj corespunzătoare nevoilor persoanelor cu handicap vizual și auditiv în mijloacele de transport public; imprimarea cu caractere mari și în culori contrastante a rutelor și a indicativelor mijloacelor de transport în comun 	1, 2, 4, 5
Există facilități pentru bicicliști?	<ul style="list-style-type: none"> • Ați asigurat benzi separate pentru bicicliști și ceilalți participanți la trafic pentru a fluidiza traficul 	1, 2, 4, 5
Participanții la trafic se simt în siguranță atunci când folosesc rețeaua de străzi sau drumurile reabilitate/ modernizate?	<ul style="list-style-type: none"> • Ați luat măsurile necesare pentru îmbunătățirea iluminatului stradal • Ați asigurat cabine telefonice adaptate pentru persoanele cu handicap • Ați prevăzut amenajarea locurilor de parcare pentru persoanele cu handicap 	1, 2, 4, 5





Aspecte legate de egalitatea de șanse și nediscriminarea pentru proiectele care implică reabilitarea, modernizarea, dezvoltarea și echiparea clădirilor

Aspecte	Sugestii pentru integrarea aspectelor legate de egalitatea de șanse și nediscriminarea în proiectele care implică reabilitarea, modernizarea, dezvoltarea și echiparea clădirilor.	Axa Prioritară
Este intrarea în clădire ușor de identificat și sunt realizate amenajări corespunzătoare pentru accesul persoanelor cu handicap?	<ul style="list-style-type: none"> • Ați prevăzut elemente de siguranță la nivelul scărilor/treptelor • Ați prevăzut rampe pentru accesul persoanelor cu handicap • Ușa principală este la nivelul străzii astfel încât să permită manevrarea fotoliului rulant • Ușile se deschid cu ușurință, au mânere care se apucă ușor și care sunt amplasate la o înălțime accesibilă • Ați prevăzut o sonerie sau panouri de sticlă, în situația în care cadrul ușilor nu poate fi lărgit 	1, 3, 4, 5
Este clădirea accesibilă dacă se folosește transportul public?	<ul style="list-style-type: none"> • Oferiți informații despre accesul la clădire cu ajutorul transportului public 	1, 3, 4, 5
Se poate parca în apropierea clădirii?	<ul style="list-style-type: none"> • Amenajați locuri de parcare speciale pentru persoanele cu handicap • Oferiți informații în legătură cu facilitățile de parcare 	1, 3, 4, 5
Utilizatorii se simt în siguranță atunci când sunt în apropierea clădirii?	<ul style="list-style-type: none"> • Asigurați iluminatul adecvat dacă accesul în clădire se face seara sau pe timpul nopții • Asigurați-vă că clădirea este înconjurată cu un gard de înălțime medie, care să permită vizibilitatea din ambele sensuri, fără elemente metalice periculoase. 	1, 3, 4, 5
Deplasarea în interiorul clădirii este facilă?	<ul style="list-style-type: none"> • Instalați un lift pentru accesul la etajele superioare (de exemplu: lift pentru scări, lift înclinat, lift cu platformă) • Folosiți lumină care evidențiază treptele interne și eventualele pericole • Folosiți culori care contrastează pentru a decora zonele din jurul ușilor • Folosiți materiale de tipuri/culori contrastante pentru podele, pentru a delimita cadrele ușilor • Amenajați rampe și balustrade 	1, 3, 4, 5

Semnalizarea din interiorul și din exteriorul clădirii este clară?	<ul style="list-style-type: none"> • Semnalizarea să fie clară și simplă, cu contrast față de fundal • Folosiți simboluri vizuale sau ilustrate precum și cuvinte 	1, 3, 4, 5
Panourile de informații, broșurile de la facilitățile turistice sunt accesibile?	<ul style="list-style-type: none"> • Furnizați informații în alte limbi • Folosiți simboluri vizuale sau ilustrate precum și cuvinte • Poziționați panourile de informații la o înălțime corespunzătoare 	1, 5
Sunt toaletele accesibile?	<ul style="list-style-type: none"> • Ați prevăzut grupuri sanitare suficiente, organizate pe sexe și adaptate persoanelor cu dizabilități • Asigurați accesul direct din dormitoare către grupurile sanitare sau sunt amplasate în apropierea dormitoarelor (o toaletă/o baie (duș) la cel mult 6 beneficiari, respectiv o baie adaptată la cel mult 4 beneficiari cu handicap motor) • Ați respectat dimensiunile și înălțimile de montaj pentru obiectele sanitare • Ați amenajat zone speciale în care să poată fi înfășați copii 	1, 3, 4, 5
Ieșirile de urgență iau în considerare nevoile utilizatorilor?	<ul style="list-style-type: none"> • Ați semnalizat corespunzător ieșirile de urgență prin instalarea de sisteme de avertizare sonoră, vizuală, iluminat și colorit corespunzător și instalații de amplificare 	1, 3, 4, 5
Este infrastructura turistică adaptată persoanelor cu handicap?	<ul style="list-style-type: none"> • În spațiile hoteliere cel puțin o cameră este adaptată pentru găzduirea persoanei cu handicap care utilizează fotoliul rulant; intrarea și recepția sunt marcate prin pavaj sau covoare tactile și harta tactilă a clădirii; sunt montate lifturi cu însemne tactile. • Dacă nu puteți să îmbunătățiți accesul într-o clădire de patrimoniu, gândiți-vă la diferite modalități de a oferi vizitatorilor experiența vizitării respectivei clădiri, de exemplu prin folosirea DVD-urilor în centrele de informare sau într-o parte accesibilă a clădirii. 	1, 5
Sunt echipamente achiziționate adaptate persoanelor cu handicap?	<ul style="list-style-type: none"> • Ați achiziționat echipamente IT și programe informatice adaptate persoanelor cu handicap • Echipamentele achiziționate dispun de panouri de afișaj corespunzătoare nevoilor persoanelor cu handicap vizual și auditiv 	1, 3, 4, 5





<p>Vor beneficia membrii comunităților locale de oportunitățile de angajare?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Încurajați furnizorii să folosească forța de muncă locală, inclusiv din rândul grupurilor defavorizate • Încurajați furnizorii să folosească la rândul lor furnizorii locali 	<p>1, 3, 4, 5</p>
<p>Sunt paginile web accesibile tuturor utilizatorilor?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sunt accesibilizate paginile de internet, în vederea accesării documentelor electronice de către persoanele cu handicap vizual și mintal • Asigurați-vă că specificațiile de design ale paginii web respectă criteriile de accesibilitate • Verificați dacă pagina web este accesibilă prin folosirea instrumentului de verificare online a accesibilității • Folosiți pe cât posibil un limbaj clar și simplu • Folosiți simboluri vizuale sau pictoriale, precum și cuvinte 	<p>1, 3, 4, 5</p>
<p>Campaniile de informare și publicitate promovează egalitatea de șanse?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Furnizați informații, dacă este necesar, în mai multe formate și limbi ale minorităților. • Folosiți posturile de radio/presa locală, națională, pentru a promova proiectul și a transmite mesaje pozitive despre accesibilitate și egalitatea de șanse. 	<p>1, 3, 4, 5</p>

ANEXĂ: Lista indicatorilor privind egalitatea de șanse și nediscriminarea monitorizați la nivelul POR pe domenii majore de intervenție

EVALUAREA PROIECTULUI

- Acolo unde este posibil, folosiți atât informații calitative, cât și cantitative
- Evaluați dacă partenerii de proiect au înțeles responsabilitățile care le revin
- Evaluați impactul general al proiectului în reducerea barierelor și promovarea egalității de șanse.
- Acolo unde este posibil, datele trebuie defalcate pe criteriul de sex
- Identificați exemple de bune practici care pot fi împărtășite altor promotori de proiecte
- Folosiți-o ca pe o oportunitate de a încorpora opinii ale utilizatorilor și lecțiile învățate în timpul implementării
- Folosiți analiza și informațiile obținute prin monitorizarea proiectului pentru a identifica alte nevoi legate de proiect

RESURSE PRIVIND TEMELE ORIZONTALE

În cele de mai jos, prezentăm câteva dintre cele mai importante documente privind egalitatea de șanse și nediscriminarea.

Legislație europeană

Carta Socială europeană revizuită din 03.05.1996, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 193/04.05.1999.

Prin Tratatul de la Roma (1957) s-a introdus principiul remunerației egale pentru bărbați și femei pentru aceeași muncă prestată.

Tratatul de la Amsterdam (mai 1999) instaurează politici și activități comune menite să dea naștere egalității și să combată discriminarea între bărbați și femei, să înlăture inegalitățile, să lupte împotriva oricărei forme de discriminare pe motiv de sex, rasă

sau origine etnică, religie sau credință, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală (Articolul 13).

Carta europeană a drepturilor fundamentale 2000 “Gender Equality Mainstreaming” (Abordarea integratoare a perspectivei de gen)

La a patra Conferință mondială a ONU privind femeile (1995), Uniunea Europeană s-a angajat ferm să aplice strategia de “gender mainstreaming” (abordarea integratoare a perspectivei de gen), oficializată acum prin Tratatul de la Amsterdam.

Convenția ONU privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor (CEDAW) adoptată în 1979 și intrată în vigoare în 1981.

Regulamentul Consiliului Europei nr. 1083/2006 în art. 16 stabilește dispoziții privind prevederile generale pentru Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune, Principiul egalității de șanse trebuie respectat pe tot parcursul implementării fondurilor structurale și de coeziune, atât în faza de programare, cât și în faza de implementare a programelor operaționale.





Directive UE

- Directiva 2002/73/CE din 23 septembrie 2002 de modificare a Directivei 76/207/CEE a Consiliului din 9 februarie 1976 privind punerea în aplicare a principiului egalității de tratament între bărbați și femei în ceea ce privește accesul la încadrarea în muncă, la formarea și la promovarea profesională, precum și condițiile de muncă.
- Directiva 2000/78/CE din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea tratamentului egal privind ocuparea forței de muncă și condițiile de muncă.
- Directiva 2000/43/CE de punere în aplicare a principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică.
- Directiva 97/80/CE a Consiliului din 15 decembrie 1997 privind sarcina probei în cazurile de discriminare pe motive de sex.
- Directiva 96/34/CE a Consiliului din 03 iunie 1996 privind acordul cadru referitor la concediul pentru creșterea copilului încheiat de UNICE, CEEP și CES.
- Directiva 92/85/CE privind introducerea de măsuri pentru promovarea îmbunătățirii securității și a sănătății la locul de muncă în cazul lucrătoarelor gravide, care au născut de curând sau care alăptează
- Directiva 86/613/CE privind aplicarea principiului egalității de șanse între bărbații și femeile ce desfășoară activități economice pe cont propriu, inclusiv activitățile agricole.
- Directiva 79/7/CE privind aplicarea progresiva a tratamentului egal privind regimul legal de securitate socială (protecția împotriva riscurilor la îmbolnăviri, invaliditate, bătrânețe, accidente de munca, boli profesionale, șomaj și asistență socială).
- Directiva 75/117/CE privind aplicarea principiului egalității de remunerație pentru femei și bărbați.

Legislație națională

Hotărârea nr. 319/08.03/.2006, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 270/24.03.2006 - privind aprobarea Strategiei naționale pentru egalitatea de șanse între femei și bărbați pentru perioada 2006-2009 și a Planului general de acțiuni pentru implementarea Strategiei naționale pentru egalitatea de șanse între femei și bărbați pentru perioada 2006-2009

Hotărârea nr. 1175/29.09.2005, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 919/14.10.2005 - privind aprobarea Strategiei naționale pentru protecția, integrarea și incluziunea socială a persoanelor cu handicap în perioada 2006-2013

Legea nr. 202/19.04.2002, republicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 150/01.03.2007 - privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați

Ordonanța de urgență nr. 61/14.05.2008, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 385/21.05.2008 - privind implementarea principiului egalității de tratament între femei și bărbați în ceea ce privește accesul la bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii

Ordonanța de urgență nr. 96/14.10.2003 - privind protecția maternității la locurile de muncă

Ordin nr. 286/29.08.2007, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 674/03.10.2007 - privind aprobarea Strategiei naționale de implementare a măsurilor de prevenire și combatere a discriminării (2007-2013)

Hotărârea nr. 430/25.04.2001, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 252/16.05.2001 - privind aprobarea Strategiei Guvernului României de îmbunătățire a situației romilor

Hotărârea nr. 1273/07.12.2000, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 659/15.12.2000 - privind aprobarea Planului național de acțiune pentru egalitatea de șanse între femei și bărbați

Legea nr. 448/06.12.2006, republicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1/03.01.2008 - privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap

Ordinul nr. 383/06.06.2005, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 709/05.08.2005 - pentru aprobarea standardelor generale de calitate privind serviciile sociale și a modalității de evaluare a îndeplinirii acestora de către furnizori

Ordonanța de urgență nr. 67/27.06.2007, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 443/29.06.2007 - privind aplicarea principiului egalității de tratament între bărbați și femei în cadrul schemelor profesionale de securitate socială

Ordonanța nr. 137/31.08.2000, republicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 99/08.02.2007 - privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare

Normativul pentru Adaptarea Clădirilor Civile și Spațiului Urban Aferent la Exigentele Persoanelor cu Handicap - Indicativ: **NP 051/2001**, elaborat de IPCT SA și aprobat de Ministerul Lucrărilor Publice, Transportului și Locuinței (Ordinul 649/25.04.2001)

Autorități publice și organizații locale

Acestea pot fi resurse utile în special în etapa de identificare a nevoilor grupurilor dezavantajate din regiunea/localitatea în care se va implementa proiectul, dar și în ceea ce privește dezvoltarea abordării adecvate nivelului nevoilor și caracteristicilor problemelor identificate. Vă recomandăm să consultați paginile web și/sau să contactați birourile naționale, regionale sau locale ale unora din următoarele organizații, în funcție de problematica abordată:

- Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap (www.anph.ro)
- Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (www.anes.ro)
- Agenția Națională pentru Romi (www.anr.gov.ro)
- Direcțiile Generale de Asistență Județeană și Protecția Copilului (DGASPC) aflate în subordinea Consiliului Județean
- Institutul Național de Statistică (www.insse.ro)
- organizații neguvernamentale

ATENȚIE! Acest document nu are valoare de act normativ și nu exonerează solicitanții de respectarea legislației în vigoare la nivel național și european. Pentru orice clarificări vă rugăm să vă adresați:

- Organismelor Intermediare ale Programului Operațional Regional din cadrul Agențiilor pentru Dezvoltare Regională
- Ministerului Dezvoltării Regionale și Locuinței, Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional.





LISTA INDICATORILOR PRIVIND EGALITATEA DE ȘANSE ȘI NEDISCRIMINAREA LA NIVELUL DOMENIILOR MAJORE DE INTERVENȚIE DIN CADRUL PROGRAMULUI OPERAȚIONAL REGIONAL

Axa Prioritară 1: Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere

Domeniul major de intervenție 1.1: Planuri integrate de dezvoltare urbană

- numărul total de locuri de muncă nou create (temporare/permanente), din care:
 - număr persoane de sex feminin/masculin
 - număr persoane de etnie rromă
 - număr persoane cu dizabilități
- numărul total de beneficiari de servicii sociale oferite de centrele sociale reabilitate/modernizate / dezvoltate/echipate, pe categorii de beneficiari (copii, persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, persoane dependente de droguri, foști deținuți, persoane abuzate în familie, alte categorii)
- numărul total de persoane de etnie rromă care beneficiază de serviciile sociale oferite de centrele sociale reabilitate/modernizate / dezvoltate/echipate
- numărul total de persoane, de sex masculin/feminin, beneficiari de servicii sociale oferite de centrele sociale reabilitate/modernizate / dezvoltate/echipate
- numărul total de persoane (re)integrate pe piața muncii, din care:
 - număr de persoane de etnie rromă
 - număr de persoane de sex feminin/masculin
 - număr de persoane cu dizabilități

Axa Prioritară 2: Îmbunătățirea infrastructurii regionale și locale de transport

Domeniul Major de Intervenție 2.1: Reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri județene, străzi urbane - inclusiv construirea/reabilitarea șoselelor de centură

- Număr total locuri de muncă nou create (temporare/permanente) în perioada de execuție a proiectului, din care:
 - număr de persoane de etnie rromă
 - număr de persoane de sex feminin/masculin

Axa Prioritară 3: Îmbunătățirea infrastructurii sociale

Domeniul Major de Intervenție 3.1: Reabilitarea / modernizarea / echiparea infrastructurii serviciilor de sănătate

- Numărul total de persoane de sex feminin/masculin care au beneficiat de serviciile medicale oferite de unitățile medicale reabilitate/ dotate

Domeniul Major de Intervenție 3.2: Reabilitarea / modernizarea / dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale

- numărul total de beneficiari de servicii sociale oferite de centrele sociale reabilitate/modernizate / dezvoltate/echipate, pe categorii de beneficiari (copii, persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, persoane dependente de droguri, foști deținuți, persoane abuzate în familie, alte categorii)
- numărul total de persoane de etnie rromă care beneficiază de serviciile sociale oferite de centrele sociale reabilitate/modernizate / dezvoltate/echipate
- numărul total de persoane, de sex masculin/feminin, beneficiari de servicii sociale oferite de centrele sociale reabilitate/modernizate / dezvoltate/echipate
- numărul total de persoane (re)integrate pe piața muncii, din care:
 - număr de persoane de etnie rromă
 - număr de persoane de sex feminin/masculin
 - număr de persoane cu dizabilități

Domeniul Major de Intervenție 3.3: Îmbunătățirea dotării cu echipamente a bazelor operaționale pentru intervenții în situații de urgență

- Numărul total de persoane de sex feminin/masculin care au beneficiat de intervenții de urgență.

Domeniul Major de Intervenție 3.4: Reabilitarea / modernizarea/ dezvoltarea și echiparea infrastructurii educaționale preuniversitare, universitare și a infrastructurii pentru formare profesională continuă

- numărul total de elevi rromi înscriși în unitățile de învățământ reabilite/modernizate
- numărul total de elevi, de sex feminin/masculin înscriși în unitățile de învățământ reabilite/modernizate
- numărul total de elevi înscriși în campusurile pre-universitare construite/ reabilite/ modernizate, din care:
 - număr de elevi de etnie rromă
 - număr de elevi de sex feminin/masculin
- numărul total de studenți care folosesc infrastructura universitară reabilitată / modernizată / echipată, din care:
 - număr de studenți de etnie rromă
 - număr de studenți de sex feminin/masculin
- numărul total de participanți la cursurile de formare profesională continuă în centrele reabilite/modernizate / dotate, din care:
 - număr de participanți de etnie rromă
 - număr de participanți de sex feminin/masculin
 - număr de participanți cu dizabilități

Axa Prioritară 4: Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local

Domeniul Major de Intervenție 4.1: Dezvoltarea durabilă a structurilor de sprijinire a afacerilor de importanță regională și locală

- Număr total locuri de muncă nou create (temporare/permanente) în structurile de sprijinire a afacerilor create/ extinse, din care:

- număr de persoane de etnie rromă
- număr de persoane de sex feminin/masculin
- număr de persoane cu dizabilități
- număr de persoane pe grupe de vârstă (20 - 24 ani; 25 - 49 ani; 50 ani și peste 50 ani).

Domeniul Major de Intervenție 4.2: Reabilitarea siturilor industriale poluate și neutilizate și pregătirea pentru noi activități

- Număr total locuri de muncă nou create (temporare/permanente) în structurile de sprijinire a afacerilor, din care:
 - număr de persoane de etnie rromă
 - număr de persoane de sex feminin/masculin
 - număr de persoane cu dizabilități
 - număr de persoane pe grupe de vârstă (20 - 24 ani; 25 - 49 ani; 50 ani și peste 50 ani).

Domeniul Major de Intervenție 4.3: Sprijinirea dezvoltării microîntreprinderilor

- Număr total locuri de muncă nou create (temporare/permanente) în microîntreprinderile sprijinite, din care:
 - număr de persoane de etnie rromă
 - număr de persoane de sex feminin/masculin
 - număr de persoane cu dizabilități
 - număr de persoane pe grupe de vârstă (20 - 24 ani; 25 - 49 ani; 50 ani și peste 50 ani).





Axa Prioritară 5: Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului

Domeniul Major de Intervenție 5.1: Restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, precum și crearea/modernizarea infrastructurilor conexe

- numărul total de locuri special amenajate/ echipamente speciale de acces pentru persoanele cu mobilitate redusă
- numărul total de locuri de muncă nou create (temporare/permanente), din care:
 - număr de persoane de etnie rromă
 - număr de persoane de sex feminin/masculin

Domeniul Major de Intervenție 5.2: Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor naturale și creșterea calității serviciilor turistice

- Numărul total de locuri special amenajate/ echipamente speciale de acces pentru persoanele cu mobilitate redusă
- Numărul total de locuri de muncă nou create (temporare/permanente), din care:
 - număr de persoane de etnie rromă
 - număr de persoane de sex feminin/masculin

Domeniul Major de Intervenție 5.3: Promovarea potențialului turistic și crearea infrastructurii necesare, în scopul creșterii atractivității României ca destinație turistică

- numărul total de locuri special amenajate/ echipamente speciale de acces pentru persoanele cu mobilitate redusă
- numărul total de locuri de muncă nou create (temporare/permanente), din care:
 - număr de persoane de etnie rromă
 - număr de persoane de sex feminin/masculin

Axa Prioritară 6: Asistență Tehnică

Domeniul Major de Intervenție 6.1: Sprijinirea implementării, managementului și evaluării Programului Operațional Regional

- numărul total de participanți - personalul din cadrul AM POR/OI la cursurile de pregătire, din care:
 - de sex feminin/masculin

Domeniul Major de Intervenție 6.2: Sprijinirea activităților de publicitate și informare privind POR

- numărul total de participanți - personalul din cadrul AM POR/OI la cursurile de pregătire, din care:
 - de sex feminin/masculin



Ministerul Dezvoltării Regionale și Locuinței
Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional

Str. Apolodor nr. 17, București, Sector 5
Tel.: 0372 111 409
E-mail: info@mdrl.ro
www.inforegio.ro
www.mdrl.ro

Investim în viitorul tău!

Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Regional și cofinanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European de Dezvoltare Regională.

Egalitatea de șanse și nediscriminarea
Îndrumar

Publicație editată de Ministerul Dezvoltării Regionale și Locuinței
Iunie 2009

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene.